

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ ТА ХОРЕОГРАФІЇ

Назва освітнього компоненту <i>Нормативний/ вибірковий</i>	Історія музики (М.2. Історія української музики) <i>нормативний</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр Середня освіта. (Музичне мистецтво) Освітньо-професійна програма “Середня освіта. Музичне мистецтво”.
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2022-2023/ 1 семестр / 1 курс
Викладач	Доктор філософії, ст.викладач *****
Профайл викладача	*****
Контактний тел.	*****

E-mail:	*****
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру освітніх дистанційних технологій МДПУ ім. Б. Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1055
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щосереди, згідно графіку роботи кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ імені Б. Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонента ОК-18 Історія музики (М1.Історія української музики) входить до ядра професійної підготовки вчителів музичного мистецтва. Проходження освітньої компоненти, зокрема зазначеного модулю дає знання фактичного матеріалу про історичні процеси в культурі і мистецтві в Україні, прищеплює широку ерудицію відносно самої музики (знання на пам'ять музичних творів), формує художній смак здобувачів, культуру професійного мовлення і хист до просвітницько-просвітницької діяльності.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою зазначеного модулю освітньої компоненти є засвоєння студентами особливостей розвитку композиторської творчості протягом різних періодів становлення української музичної культури, життєвого і творчого шляху кращих представників вітчизняної композиторської школи, формування уявлень про специфіку розвитку жанрів, стилів і напрямків української музичної культури.

Основним завданнями вивчення освітньої компоненти є формування розуміння головних закономірностей музично-історичного процесу та елементарної професійної ерудиції в музичній спадщині; формування стійкого художньо-естетичного музичного смаку та культури музичного сприйняття; прищеплювати навички музично-просвітницької діяльності.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність до творчої діяльності (генерувати нові дії й вирішувати професійні проблеми), виявляти ініціативність, самостійність, оригінальність пізнавальної і навчально-професійної діяльності.

ЗК 5. Уміння аналізувати, порівнювати, синтезувати, оцінювати у процесі вирішення фахових завдань.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 2. Вільне використання музично-педагогічного тезаурусу на основі системи історико-теоретичних знань з музичної педагогіки, інформаційних технологій, сучасного музикознавства, технології виховної, організаційної, художньо-творчої роботи закладах загальної та позашкільної освіти.

ФК 4. Здатність до виявлення емоційно-ціннісного ставлення до музичного мистецтва через художньо-педагогічні та музично-виконавську інтерпретації музичних творів.

ФК 12. Здатність демонструвати у процесі музичної діяльності музично-виконавські навички поєднання інструментально-виконавських, вокально-хорових, диригентських, інтерпретаційних, артистичних умінь, виконавської надійності.

ФК 13. Здатність виявляти емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення й художньо-педагогічне тлумачення змісту і смислу творів музичного мистецтва;

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен

ПРН 5 – володіти базовими знаннями в галузі музичного мистецтва, необхідними для освоєння загальнопрофесійних дисциплін;

ПРН-8 – уміти системно поєднувати у фаховій діяльності складні професійні вміння гри на музичних інструментах, співу, керівництва музичними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність;

ПРН 9 – володіти сукупністю гностичних, проєктувальних, комунікативних, організаторських умінь;

ПРН 11 – здійснювати педагогічну, музично-просвітницьку і організаційно-виховну функції, застосовувати навички публічної музично-педагогічної, музично-виконавської та художньо-просвітницької діяльності, публічної етичної поведінки;

ПРН 15 – демонструвати вміння використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, створювати блоги, флеш-анімації, презентації, будклети, фонотеки, шкільні кабінети звукозапису; використовувати інформаційні технології в галузі педагогіки мистецтва;

ПРН 21 – виявляти здатність до самоактуалізації, саморозвитку та самооцінки у процесі музично-педагогічної діяльності;

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	Лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	16 год	14 год.	30 год.

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- ☐ Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- ☐ Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- ☐ Вчасно та самостійно виконувати періодичні контрольні завдання

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Назви змістових модулів і тем*	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.			л	п	лаб	ін
Сольфеджіо												
Тема 1. Історія розвитку музичної культури від Київської Русі до XVIII століття.		2	2			2						
Тема 2. Музичне життя України у 1-й половині XVIII століття.		2	2			2						
Тема 3. Історичні умови розвитку музичної культури XIX століття в Україні.		2	2			4						
Тема 4. Розвиток української музики на початку XX століття.		2	2			4						
Тема 5. Життя та творчість представників XX століття: С. Людкевич, О. Кошиць, К. Стеценко.		2	2			4						
Тема 6. Розвиток української музики в середині та наприкінці XX століття.		2	1			4						
Тема 7. Життя та творчість представників середини та наприкінці XX століття: М. Скорик, Є. Станкович, Л. Дичко, М. Колеса		2	2			4						
Тема 8. Постмодернізм як новий напрямок в українському мистецтві на межі XX та XXI.		2	1			2						
Усього годин		16	14			26+4						
Загальна кількість годин	60	16	14			30						

7.2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ)

№	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин (денне/заочне)
Тема 1.	Історія розвитку музичної культури від Київської Русі до XVIII століття. Народне та професійне музичне мистецтво у Київській Русі. Київський розспів, Восьмигласіє. Характерні музичні інструменти. Церковна та професійна музика в Україні після XV століття. Братські школи та академії. М. Ділецький.		2
Тема 2.	Музичне життя України у 1-й половині XVIII століття. Характеристика творчості М. Березовського, Д. Бортнянського (Духовний концерт № 15 «Придіте, воспоєм»), А. Веделя.		2
Тема 3.	Історичні умови розвитку музичної культури XIX століття в Україні. Музична культура: музика побуту. Розвиток жанру романсу. Музика в драматичному театрі. Розвиток жанру симфонії. Життя та творчість С. Гулак-Артемовського (опера «Запорожець за Дунаєм»), М. Вербицького (кантата-поема «Заповіт»)		2
Тема 4.	Розвиток української музики на початку XX століття. Вищі музичні заклади. Крупніші представники музичної еліти. Ярчайші представники лавр диригентів та співаків, хорових колективів, естрадних гуртів. Життя та творчість М. Лисенко.		2
Тема 5.	Життя та творчість представників XX століття: С. Людкевич, О. Кошиць, К. Стеценко.		2
Тема 6.	Розвиток української музики в середині та наприкінці XX століття. Життя та творчість В. Костенко, Б. Лятошинського, Л. Ревуцького.		2
Тема 7.	Життя та творчість представників середини та наприкінці XX століття: М. Скорик, Є. Станкович, Л. Дичко, М. Колеса		2
Тема 8.	Постмодернізм як новий напрямок в українському мистецтві на межі XX та XXI.		2
Разом			16

7.3 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин (денне/ заочне)
Тема 1.	Історія розвитку музичної культури від Київської Русі до XVIII століття.	тестування, творчі завдання	2
Тема 2.	Музичне життя України у 1-й половині XVIII століття.	тестування, творчі завдання	2
Тема 3.	Історичні умови розвитку музичної культури XIX століття в Україні.	тестування, творчі завдання	2
Тема 4.	Розвиток української музики на початку XX століття.	тестування, творчі завдання	2
Тема 5.	Життя та творчість представників XX століття: С. Людкевич, О. Кошиць, К. Стеценко.	тестування, творчі завдання	2
Тема 6.	Розвиток української музики в середині та наприкінці XX століття.	тестування, творчі завдання	1
Тема 7.	Життя та творчість представників середини та наприкінці XX століття: М. Скорик, Є. Станкович, Л. Дичко, М. Колеса	тестування, творчі завдання	2
Тема 8.	Постмодернізм як новий напрямок в українському мистецтві на межі XX та XXI.	тестування, творчі завдання	1
Разом			14

7.4 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

№ з/п	Теми і перелік питань, що внесені на самостійне опрацювання	Кількіс ть годин (денне/ заочне)
Тема 1.	Історія розвитку музичної культури від Київської Русі до XVIII століття.	2
Тема 2.	Музичне життя України у 1-й половині XVIII століття.	2
Тема 3.	Історичні умови розвитку музичної культури XIX століття в Україні.	4
Тема 4.	Розвиток української музики на початку XX століття.	4
Тема 5.	Життя та творчість представників XX століття: С. Людкевич, О. Кошиць, К. Стеценко.	4
Тема 6.	Розвиток української музики в середині та наприкінці XX століття.	4
Тема 7.	Життя та творчість представників середини та наприкінці XX століття: М. Скорик, Є. Станкович, Л. Дичко, М. Колеса	4
Тема 8.	Постмодернізм як новий напрямок в українському мистецтві на межі XX та XXI.	2
Кількість годин пошуково-аналітичної роботи		76
Підготовку та складання контрольних заходів		4
Загальна кількість		80

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

- практичний модуль
- тестування
- гармонічний аналіз
- творчо-виконавські завдання

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (під час семінарських занять), контролю виконання завдань самостійної роботи (есе, презентації, творчі проекти), періодичного контролю періодична контрольна робота, екзамену. За результатами суми двох періодичних контрольних робіт, оцінки за поточний контроль та екзаменаційної оцінки виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Загальна система оцінювання курсу

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) / 5$.

Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.

Підсумковим контролем є іспит, на його складання надається 100 балів за виконання тестів та двох розгорнутих питань.

Критерії оцінювання підсумкової форми контролю (іспит):

Максимальна кількість балів – 100

Кожне практичне питання оцінюється від 25- 30 балів.

15 тверджень на спростування оцінюється по 1 бали за кожне.

27-30 балів Здобувач вищої освіти на високому рівні засвоїв теоретичний матеріал, логічно мислить і будує відповідь, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

23-26 балів Здобувач вищої освіти на середньому рівні засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; припускається певних неточностей і похибок у практичного матеріалу в освітній компоненті;

18-22 бали Здобувач вищої освіти на достатньому рівні опанував теоретичні знання освітньої компоненти, але не переконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє значні неточності;

1-17 балів Здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал освітньої компоненти, майже відсутні практичні навички, теоретичний матеріал носить інтуїтивний характер.

Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$.

Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.

Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.

Критерії оцінювання періодичного контролю

Максимальна кількість балів – 30.

Два розгорнуті питання по 10 балів.

П'ять тестових завдань по 2 бали – 10 балів.

Розгорнуті відповіді на 2 завдання оцінюються за 10-бальною шкалою.

10-9 балів здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможний мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

8-7 балів здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладі матеріалу.

6-5 бали здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; не дає вичерпної відповіді на контенті питання.

4-3 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні.

1-2 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів: відповідь відсутня.

Критерії оцінювання поточного контролю на семінарських заняттях (усне, письмове опитування):

90-100 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань; вільно використовує професійно-орієнтований тезаурус; засвідчує власну самоорганізацію, що містить у собі здатність до планування, контролю, регуляції та аналізу власних навчальних дій та практичної роботи.
74-89 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом: зміст теоретичних запитань і практичних завдань недостатньо повно розкриті; професійно-орієнтований тезаурус використовує з незначні помилками; власну самоорганізацію (контроль та регулювання) навчальних дій частково здійснюється за допомогою педагогічної підтримки.
60-73 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання окремих положень, допускаючи істотні неточності та помилки; професійно-орієнтований тезаурус використовує за педагогічною підтримкою; здатність самоорганізації та аналізу власних навчальних дій та практичної роботи здійснюється за допомогою педагогічної підтримки.
35-59 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який фрагментарно володіє навчальним матеріалом викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань; професійно-орієнтований тезаурус на поверховому рівні; не демонструє здатність до самоорганізації, аналізу власних навчальних дій та практичної роботи носить неадекватну оцінку.
0-34 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом або володіє навчальним матеріалом на рівні загальних суджень чи інтуїтивному мисленні, допускаючи істотні помилки; не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань або вирішує їх за наявності постійної педагогічної підтримки; не використовує професійно-орієнтований тезаурус; не демонструє здатність до самоорганізації або аналізу власних навчальних дій та практичної роботи.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Грінченко М. Історія української музики. Київ: Спілка, 1922 р., 278 с.
2. Кияновська Л. Українська музична культура. Навчальний посібник. Ейїв: ДМЦНЗКМ, 2022 р., 160 с.
3. Корній Л. Історія української музики. Частина перша. Вид.-во М.П.Коць, Київ, 1996 р., 315с.
4. Корній Л. Історія української музики. Частина друга. Вид.-во М.П.Коць, Київ, 1998 р., 388 с.
5. Корній Л. Історія української музики. Частина третя. Вид.-во М.П.Коць, Київ, 2001 р., 480 с.
6. Крусь О. Історія української музики ХХ століття. Навчально-методичний посібник. Луцьк: Надстир'я, 1997. 82 с.
7. Уманець О. Музична культура другої половини ХХ століття. Навч.посібник. Х.:Регіон-інформ, 2003 р. 192 с.
8. Шульгіна В. Нариси з історії української музичної культури. Монографія. К.: ДАКККіМ, 2005 р., 108 с.

Допоміжна література

1. Історія української музики: У 7 т., НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, редкол.: Г.А. Скрипник (голова) та ін., К., 2016 р., 440 с.
2. Історія української радянської музики:учбовий посібник. Редкол.: Зінькевич О.С., Ляшенко І.Ф. та ін.. К.:Музична Україна, 1990 р.
3. Українська музика: 36. статей. К.: Муз. Україна, 1972 р.
4. Українська музична енциклопедія в 5 томах. Київ, 2006-2018 рр.

Інформаційні джерела Інтернет

<https://musicinukrainian.files.wordpress.com/2020/11/d09ad0b8d18fd0bdd0bed0b2d181d18cd0bad0b0-d0bcd183d0b7d0b8d187d0bdd0b0-d0bad183d0bbd18cd182d183d180d0b0.pdf>

Кияновська Л. Українська музична культура. Навчальний посібник.

<https://musicinukrainian.files.wordpress.com/2020/11/d0a3d0bcd0b0d0bdd0b5d186d18c-2003-d09cd183d0b7d0b8d187d0bdd0b0-d0bad183d0bbd18cd182d183d180d0b0-d0a3d0bad180d0b0d197d0bdd0b8.pdf>

Уманець О. Музична культура другої половини XX століття.

<https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/shulgina-v.-narysy-z-istoriyiyi-ukrayins-koyi-muzychnoyi-kultury.pdf>

В.Д. Шульгіна. Нариси з історії української музичної культури.

https://musicinukrainian.files.wordpress.com/2020/11/ukrainska_muzychna_entsyklopediia_tom_1.pdf

Українська музична енциклопедія (Том 1)

https://musicinukrainian.files.wordpress.com/2020/11/ukrainska_muzychna_entsyklopediia_tom_2.pdf

Українська музична енциклопедія (Том 2)

<https://musicinukrainian.files.wordpress.com/2020/11/d0a3d09cd0953.pdf>

Українська музична енциклопедія (Том 3)

<https://musicinukrainian.files.wordpress.com/2020/11/d0a3d0bad180d0b0d197d0bdd181d18cd0bad0b0-d0bcd183d0b7d0b8d187d0bdd0b0-d0b5d0bdd186d0b8d0bad0bbd0bed0bfd0b5d0b4d196d18f-d0a2d0bed0bc-4.pdf>

Українська музична енциклопедія (Том 4)

<https://musicinukrainian.files.wordpress.com/2020/11/d0a3d0bad180d0b0d197d0bdd181d18cd0bad0b0-d0bcd183d0b7d0b8d187d0bdd0b0-d0b5d0bdd186d0b8d0bad0bbd0bed0bfd0b5d0b4d196d18f-d0a2d0bed0bc-5.pdf>

Українська музична енциклопедія (Том 5)